Universitat Autònoma de Barcelona

2023/2024

Textos Narratius Llatins

Codi: 104197
Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2503702 Ciències de l'Antiguitat	FB	1	2
2504394 Estudis d'Anglès i de Clàssiques	FB	1	2

Professor/a de contacte

Nom: Sebastia Giralt Soler

Correu electrònic: sebastia.giralt@uab.cat

Idiomes dels grups

Podeu accedir-hi des d'aquest enllaç. Per consultar l'idioma us caldrà introduir el CODI de l'assignatura. Tingueu en compte que la informació és provisional fins a 30 de novembre de 2023.

Equip docent

Ulisse Cecini

Francisco Carbajo Molina

Prerequisits

Prerequisits

Aquesta assignatura NO és una introducció a la llengua llatina sinó que està destinada a estudiants que han cursat llatí a batxillerat o que en tenen un coneixement equivalent. A més, s'adverteix que l'estudiant haurà de tenir ben assimilats els continguts bàsics de morfosintaxi nominal i verbal, de sintaxi casual i oracional i de lèxic, que formen part del programa de l'assignatura Elements de Llengua Llatina del primer semestre. L'estudiant que es trobi amb dificultats per assolir el nivell podrà demanar materials de suport i ajuda al professorat en tutories, però tindrà la responsabilitat d'esforçar-se per arribar-hi.

Llengua

L'estudiant ha de tenir la disposició de seguir les classes impartides en català i d'utilitzar materials escrits en aquesta llengua (sense excloure'n altres), però pot utilitzar en el seu treball o la seva participació el castellà (o una altra llengua pròxima si es dona el cas).

Objectius

Aquesta assignatura és la continuació lògica de l'assignatura "Elements de Llengua Llatina" que la major part dels estudiants ha cursat el primer semestre del primer curs. Després d'haver consolidat els coneixements gramaticals i lèxics bàsics en l'assignatura esmentada, Textos Narratius proposa continuar, d'una banda amb

l'estudi d'elements progressivament més sofisticats de la gramàtica llatina (sempre a partir de la seva ocurrència en els textos); i, d'una altra, amb la pràctica de la lectura comprensiva, comentari i si escau traducció de textos llatins de caràcter bàsicament narratius.

L'estudiant, en acabar el semestre, haurà de ser capaç de:

- Aplicar les tècniques que permeten la comprensió ràpida del text llatí.
- Comprendre un text en prosa o en vers narratiu d'aproximadament 15 línies en 1.30h, amb ajut del diccionari, i respondre a qüestions sobre el seu contingut. Eventualment, traduir-lo tot o en part.
- Comprendre el significat d'un text llatí de dificultat mitjana-baixa sense l'ajut del diccionari.
- Explicar alguns elements gramaticals d'un text en prosa o en vers a partir de qüestions proposades pel professor.
- Conèixer el context, l'argument i els personatges del *Satíricon* de Petroni.

Competències

Ciències de l'Antiguitat

- Aplicar els coneixements gramaticals adquirits a l'anàlisi i comprensió dels textos grecs i llatins.
- Expressar-se oralment i per escrit en el llenguatge específic de la història, de l'arqueologia i de la filologia, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Interpretar textos escrits en llatí i en grec per conèixer la història i les civilitzacions clàssiques.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.

Estudis d'Anglès i de Clàssiques

- Demostrar coneixements gramaticals de les llengües grega i llatina i la seva aplicació a lanàlisi i la comprensió dels textos grecs i llatins.
- Interpretar textos escrits en llatí i grec per conèixer la història i les civilitzacions clàssiques.
- Que els estudiants hagin desenvolupat les habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar els components morfosintàctics d'un text grec i llatí, identificant aquells que són propis del gènere narratiu.
2. Aplicar les tècniques que permetin la comprensió ràpida i global dels textos grecs i llatins.
3. Buscar, seleccionar i gestionar informació de manera autònoma tant en fonts estructurades (bases de dades, bibliografies, revistes especialitzades) com en informació distribuïda a la xarxa.
4. Buscar, seleccionar i gestionar informació de manera autònoma, tant en fonts estructurades (bases de dades, bibliografies, revistes especialitzades) com en informació distribuïda a la xarxa.
5. Elaborar un comentari morfosintàctic d'un text llatí.
6. Elaborar un discurs organitzat i correcte, oralment i per escrit, en la llengua corresponent.
7. Explicar el sentit general d'un text sense necessitat d'aplicar l'anàlisi morfosintàctica prèvia ni d'utilitzar el diccionari.
8. Extreure informació dels textos grecs i llatins sobre aspectes de realia especialment relacionats amb el seu context històric i cultural.
9. Traduir fragments de les obres llatines proposades.

Continguts

I. TEXTOS

- Prosa. Selecció de textos de Petroni i altres autors (si cal lleugerament adaptats).

- Poesia. Selecció d'epigrames de Marcial.

II. GRAMÀTICA

Morfologia nominal i verbal.

- Els pronoms interrogatius.
- Els numerals (cardinals, ordinals, multiplicatius i distributius).
- Verbs defectius i irregulars (*uolo*, *nolo*, *malo*, *fio*, *eo*)
- Verbs compostos de *sum.*
- Imperatiu present.

Aprofundiment en la sintaxi dels casos.

- Acusatiu d'extensió
- Doble acusatiu
- Datiu possessiu.

Sintaxi de l'oració simple.

- Ús del subjuntiu en oració independent.
- Interrogatives directes.

Sintaxi de l'oració complexa.

- La conjunció *ut* en oracions substantives i adverbials.
- Relatives en subjuntiu
- Subordinades substantives amb *quod.*

III. EL *SATÍRICON* DE PETRONI

Lectura del *Satíricon* de Petroni.

Metodologia

Les activitats docents seran eminentment pràctiques. El professor i els estudiants dedicaran temps a:

- Llegir, comprendre, comentar i, eventualment, traduir, la selecció de textos proposada.
- Produir i escoltar paràfrasis llatines dels textos proposats.
- Adquirir els mecanismes que permeten augmentar progressivament el volum i la dificultat del text estudiat.
- Llegir i comprendre textos a vista.
- Corregir els textos treballats individualment per l'alumnat.
- Comentar el contingut lingüístic dels textos traduïts.
- Explicar-ne continguts gramaticals.
- Treballar el lèxic dels textos per ajudar l'estudiant a anar-lo adquirint.
- Explicar continguts literaris, culturals, històrics o socials que ajudin a contextualitzar el text.
- Corregir i comentar les activitats de morfosintaxi i lèxic assignades.

L'estudiant s'haurà de responsabilitzar de dur preparat al dia el text que es proposa per a la seva lectura comprensiva, les activitats morfosintàctiques i de lèxic i l'obra de lectura.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Exposició teòrica	5	0,2	1
Traducció i comentari filològic de textos en prosa i en vers	50	2	1, 2, 7, 8, 9
Tipus: Autònomes			
Activitats de morfosintaxi	20	0,8	1
Estudi personal	10	0,4	1
Lectura del Satíricon de Petroni	15	0,6	
Treball personal dels textos	50	2	1, 2, 6, 9

Avaluació

L'avaluació de l'estudiant es farà a partir de la recollida de les evidències següents:

- Resolució d'activitats virtuals de morfosintaxi per demostrar que comprèn i sap aplicar els continguts explicats a les classes. 5%
- Prova de morfologia i sintaxi. 20%
- Control de lectura del *Satíricon* de Petroni. 10%
- Assistència i participació activa a les activitats docents. 5%
- Dues proves de comprensió de textos (amb preguntes de gramàtica i lèxic) (25% i 35%, respectivament, de la nota final). En total els textos sumaran entre 10 i 15 línies/versos.

Si el professorat en té dues o més evidències singulars, l'estudiant no podrà rebre qualificació de no avaluable . Així, doncs, qualsevol estudiant que hagi presentat dues o més evidències tindrà una qualificació en l'escala de suspens fins a MH, d'acord amb els percentatges esmentats.

Tanmateix, per estar en condicions de superar l'assignatura, l'estudiant, com a mínim, haurà d'haver realitzat:

- Totes les proves de comprensió de textos, lèxic i gramàtica.
- El control de lectura del *Satíricon*.

Així, doncs, en cas que la suma de la ponderació de les notes fos 5 o més, però no s'acomplís algun dels dos requisits esmentats anteriorment per superar-la, l'estudiant tindrà qualificació de 4,5 (suspès).

En la prova de recuperació, que serà programada pel Deganat de la Facultat, només es podrà optar a una nota de 5 (Aprovat).

Per poderpresentar-se a la prova de recuperació cal haver fet abans les tres proves de llengua (morfologia i sintaxi bàsiques + les dues proves de comprensió de textos, lèxic i gramàtica).

El calendari de proves és el següent (sempre que no aconselli canviar-lo algun motiu de força major):

- Prova de morfologia bàsica: primera meitat de març.
- Primera prova de comprensió de textos, lèxic i gramàtica:segona meitat de març.
- Control de lectura del *Satíricon* de Petroni: finals d'abril.
- Segona prova de comprensió de textos, lèxic i gramàtica: principis de juny.

En cas que l'estudiant no pugui assistir a una prova parcial o a la prova final de recuperació el dia fixat no tindrà oportunitat de repetir l'examen, si no és que el professorat ho considera oportú a la vista de la documentació acreditativa del motiu de l'absència.

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin més d'una irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

En cas que les proves i les activitats i participació a classe no es puguin fer presencialment s'adaptarà el seu format (mantenint-ne la ponderació) a les possibilitatsque ofereixen les eines virtuals de la UAB.El professorat vetllarà perquè l'estudiant hi pugui accedir o li oferirà mitjans alternatius, que estiguin al seu abast.

L'estudiant tindrà el dret a una revisió de les proves i altres activitats d'avaluació, que es farà de manera individualitzada amb el professor en la data i horari que aquest estableixi i que comunicarà a l'alumnat.

Aquesta assignatura no preveu el sistema d'avaluació única.

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Activitats de morfosintaxi	5	0	0	1
Assistència i participació a les activitats docents	5	0	0	1, 2, 7, 8, 9
Control sobre la lectura del Satíricon de Petroni	10	0	0	3, 4, 6, 8
Primera prova de comprensió de text, lèxic i gramàtica	25	0	0	1, 2, 5, 6, 9
Prova de morfologia i sintaxi bàsiques	20	0	0	1
Segona prova de comprensió de textos, lèxic i gramàtica	35	0	0	1, 2, 5, 6, 9

Bibliografia

Manuals de gramàtica i sintaxi llatines:

- Coderch, Juan, Latin: A New Grammar, printed by CreateSpace, South Carolina, USA, 2013
- Panhuis, Dirk, *Latin Grammar*, Ann Arbor, The University of Michigan Press, 2012.
- Rubio, Lisardo - González, Tomás, *Nueva gramática latina,* Ed. Coloquio, Madrid 1990.
- Segura Munguía, Sebastián, *Gramática Latina: Nueva trilogía sobre la lengua latina*, Deusto 2012.
- Valentí Fiol, Eduard, *Sintaxi Llatina*, Ed. Curial, Barcelona 1979 [revisada per Pedro Luis Cano]. És de consulta obligatòria.

Diccionaris bilingües.

- Antoni Seva (dir.), *Diccionari llatí-català*, Enciclopèdia Catalana, 2019.
- Agustín Blánquez, *Diccionario latino-español*, Madrid, Gredos, 2017.
- Félix Gaffiot, F., *Grand Gaffiot. Dictionnaire latin-français*, Hachette, 2000.
- P. G. W. Glare, *Oxford Latin Dictionary*, Clarendon Press, 2012.

Diccionaris / Manuals de literatura.

- Ludwig Bieler, *Historia de la literatura romana*, Madrid, Gredos, 1971.

- Carmen Codoñer (ed.), *Historia de la Literatura Latina*, Madrid, Cátedra, 1997.
- Simon Hornblower- Antony Spawforth, *The Oxford Classical Dictionary*, Oxford, Oxford University Press , 1996.
- Gian Biagio Conte, *Latin literature. A history*, Baltimore, Johs Hopkins University Press, 1999 / *Letteratura latina*, Milà, Mondadori, 2002.
- M. C. Howatson, *Diccionario de la literatura clásica*, Madrid, Alianza Editorial, 1991.

Traduccions d*el Satíricon* de Petroni.

Al català:

- *Satiricó*, traducció catalana d'Albert Berrio i Romà Giró, Columna, Barcelona 1988.
- *Satíricon*, text llatí i traducció catalana de Sebastià Giralt, Adesiara, Barcelona, 2017.
- *El Satiricó i trenta fragments*, traducció catalana de Josep M. Pallàs, Quaderns Crema, Barcelona 1988.

Al castellà:

- *Satiricón*, traducció castellana de Carmen Codoñer, Akal, Madrid 1996.
- *Satiricón*, text llatí i traducció castellana de Manuel Díaz y Díaz, CSIC, Barcelona 1968-1969.
- *Satiricón*, traducció castellana de Pedro Rodríguez, Alianza Editorial, Madrid 2003.
- *El Satiricón*, traducció castellana de Lisardo Rubio, Gredos, Madrid 1978.

Context històric:

- Tom Holland, *Dinastía. La historia de los primeros emperadors de Roma*, Ático de los libros, Barcelona-Madrid-México, 2017.
- David Potter, *Los emperadores de Roma, La Historia de la Roma imperial desde Julio César hasta el último emperador*, Ediciones Pasado y Presente, Barcelona 2017.

Aracniografia:

Diccionaris i vocabularis online:

- Charlton T. Lewis, Charles Short, *A Latin Dictionary (Perseus)* < http://www.perseus.tufts.edu/hopper/text?doc=Perseus%3atext%3a1999.04.0059 >.
- Félix Gaffiot, F., *Dictionnaire latin-français* < http://gerardgreco.free.fr/spip.php?article43&lang=fr > i < http://www.tabularium.be/gaffiot >.
- *DidacTerion. Diccionario latín-castellano* < http://www.didacterion.com/esddlt.php >.
- *Collatinus* (català, castellà i altres llengües) < https://outils.biblissima.fr/en/collatinus-web >.

Gramàtica, literatura i activitats:

- Carlos Cabanillas, *Materiales didácticos* < https://sites.google.com/site/carloscabanillas/materiales-didacticos >.
- Sebastià Giralt, *El laberint de Roma (Labyrinthus)* < http://www.xtec.cat/~sgiralt/labyrinthus/roma/roma.htm >, 2003-2020.

Textos llatins:

- *The Latin Library* < http://thelatinlibrary.com >.
- Harsch, U., *Bibliotheca Augustana* < https://www.hs-augsburg.de/~harsch/a_alpha.html >.
- Perseus Collection. Greek and Roman Materials < http://www.perseus.tufts.edu/hopper/collection?collection=Perseus:collection:Greco-Roman >.

Programari

No es demana cap programa.